

VÁLASZADÓ

2016/NOVEMBER

Jönnek az újabb adókönnyítések

Fontos szabályzatok könyvelőknek

Szolgálati idő igazolása nyugdíjhoz

Kisgyermekesek munkáltatóinak kötelezettségei

Kérdések és válaszok

ADÓ
2016

11

Kedves Olvasó!

Bár az Országgyűlés már júniusban számos ponton változtatásokat fogadott el az adótörvények 2017-től hatályos szabályában, nem maradt el az őszi adócsomag sem. Ezt a VálaszAdó lapzártájának napján, október 28-án nyújtotta be a kormány. Az összesen 322 paragrafusból álló csomag 38 törvényt módosít, az adó-, tb- és eljárási törvények mellett a vámigazgatási kódexben, a NAV-ról szóló és más jogszabályokban is változtatást javasolnak.

A személyi jövedelemadóban pontosítják a kiküldetés, a méltányolható lakásigény és az együtt költöző, együtt lakó családtagok fogalmát. meghatározása. Ezek mellett néhány új adómentesség is szerepel az indítványban.

Társasági adóban is új jogcímekkel (élőzenei, energiahatékonysági, startup-os kedvezménnyel) bővül a kedvezmények köre.

Még inkább érdemes lesz katát választani: a mostani évi 6 millió forintról 12 millió forintra nő ugyanis a bevételi értékhatár, az áfában pedig 8 millió forint lesz az alanyi mentesség limitje. Csökken a kivások adminisztrációs terhe is.

Megszűnik a kamatjövedelmeket, valamint a tartós befektetésből származó jövedelem lekötési hozamát terhelő 6 százalékos eho.

Az említetteken kívül még számos érdemi módosítást tartalmaz a legújabb adócsomag, ezek részleteiről a következő hetekben az adozona.hu portálon olvashat.

körülmény felmerülése esetén. Ezáltal a bejelentést tevők – a törvény által szabályozott keretek között – lényeges információt juttatnak a hatóságokhoz egy-egy jogellenes vagy szakmai megítélésük alapján jogellenesnek vélt tevékenységről.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXCVI. törvény (Pmt.) hatálya arra terjed ki, aki

a) pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet folytat;

b) befektetési szolgáltatási tevékenységet folytat, befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatást nyújt;

c) biztosítási, biztosításközvetítői és foglalkoztatói nyugdíjszolgáltatási tevékenységet folytat;

d) árutőzsdei szolgáltatási tevékenységet folytat;

e) nemzetközi postautalvány-felvételt és -kézbesítést folytat;

f) ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenységet folytat;

g) könyvvizsgálói tevékenységet folytat;

h) könyvviteli (könyvelői), adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján folytat;

i) játékkaszinót, kártyatermet működtet vagy távszerencsejátékot, online kaszinójátékot közszereztet;

j) nemesfémekkel vagy az ezekből készült tárgyakkal kereskedik;

k) árukereskedelmi tevékenysége folytatása során hárommillió-hatszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű készpénzfizetést fogad el;

l) önkéntes kölcsönös biztosítópénztárként működik;

m) ügyvédi, közjegyzői tevékenységet végez;

n) bizalmi vagyonkezelési tevékenységet végez.

A törvény hatálya kiterjed arra, aki

a) a szolgáltató ügyfele;

b) a szolgáltató vezetője, alkalmazottja, illetőleg segítő családtagja.

A Pmt.-ben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítésére a szolgáltató köteles belső szabályzatot ké-

Könyvelők, adószakértők, könyvvizsgálók! Ilyen szabályzat is kell

A könyvviteli, adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján folytatónak is kötelező a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni törvényelőírásainak megfelelő szabályzatot

készíteniük. Cikkünkben a szabályzat tartalmi követelményeit részletezzük.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni intézményrendszerben szereplő kiemelt gazdasági szereplők (meghatározott pénzügyi és nem pénzügyi szolgáltatók) kötelesek ügyfeleiket átvilágítani, az ügyfelek ügyleteit (tranzakcióit) folyamatosan figyelemmel kísérni, adataikat megőrizni és nyilvántartani. A szolgáltatók kötelesek bejelentést tenni a pénzmosásra utaló adat, tény,

adózána

ELŐFIZETŐINK 99%-A ÚJRA ELŐFIZETNE!

KIHAGYHATATLAN AJÁNLAT, FIZESSEN ELŐ MOST!

ADÓZÓNA MAX-CSOMAG 2017 ADÓ- ÉS TB-KÜLÖNSZÁMOKKAL

szíteni. A felügyeletet ellátó szerv a szabályzatot jóváhagyja, ha az tartalmazza a Pmt. és a végrehajtására kiadott rendelet szerinti kötelező tartalmi elemeket, és ha jogszabállyal nem ellentétes.

A szolgáltató a jogszabályban vagy a belső rendjében bekövetkezett változást követően köteles a szabályzatát felülvizsgálni és szükség esetén módosítani. Az árukereskedelmi tevékenységet folytató szolgáltató szabályzatának a kereskedelmi hatósághoz történő benyújtásával vállalhatja a Pmt. szerinti kötelezettségek teljesítését.

A kereskedelmi hatóság a szabályzat jóváhagyásával egyidejűleg a szolgáltatót nyilvántartásba veszi.

A továbbiakban a könyvviteli, adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján folytató szolgáltató kötelezően elkészítendő belső szabályzatának tartalmi követelményeit, a szabállyal kapcsolatos kötelezettségeket részletezzük.

A szolgáltató a tevékenységének megkezdését követő 90 napon belül köteles elkészíteni a törvény szerinti szabályzatot és azt a felügyeletet ellátó szervnek jóváhagyás céljából benyújtani. Az említett szolgáltatókat felügyelő szerv, a NAV Központi Hivatala Pénzmosás Elleni Információs Iroda a Pmt. szerint mintaszabályzatot tesz közzé, melynek alapján, a vállalkozás működésének sajátosságait figyelembe véve kell a szolgáltatónak elkészítenie a saját szabályzatát.

A közzétett mintaszabályzatot a felügyeleti szerv két évente – illetve a Pmt. módosítása esetén – felülvizsgálja, szükség esetén módosítja. A szolgáltató a jogszabályban, a mintaszabályzatban vagy a belső rendjében történt változást követően köteles a belső szabályzatát felülvizsgálni és szükség esetén módosítani.

A mintaszabályzat szerint a következő tartalmi elemek (fejezetek) szükségesek:

1. A szabályzat célja, alapfogalmak
2. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésével kapcsolatos kötelezettségek
3. Az ügyfélátvilágítási kötelezettség
4. A bejelentési kötelezettség
5. A szolgáltató alkalmazottainak köte-

lezettségei és feladatai a pénzmosás megelőzésére és megakadályozására irányuló tevékenységben

6. Nyilvántartás
7. Felfedés tilalma
8. Belső ellenőrző és információs rendszer
9. Speciális képzési programok szervezése
10. Mellékletek

Fontos, hogy a szolgáltató a kötelezettségek teljesítéséhez szükséges szabályozást a saját szervezeti sajátosságainak megfelelően alakítsa ki, így a szervezeti tagozódástól, létszámától stb. függően szükséges a szabályzatot megalkotnia, a szolgáltatói tevékenység folyamatába a szabályzatnak megfelelően az egyes elemeket, tevékenységeket beillesztenie.

A szolgáltató köteles a tevékenységének megkezdését követő 5 munkanapon belül kijelölni a szervezet sajátosságától függően egy vagy több személyt, aki a szolgáltató vezetőjétől, alkalmazottjától és segítő csatlátagjától érkezett bejelentést a pénzügyi információs egységként működő hatóságnak haladéktalanul továbbítja. A kijelölt személy nevééről, beosztásáról, valamint az ezekben bekövetkezett változásról a szolgáltató a kijelöléstől, változástól számított 5 munkanapon belül köteles a pénzügyi információs egységként működő hatóságot tájékoztatni.

Összefoglalva, a könyvviteli, adótanácsadói, adószakértői szolgáltatást végző szervezetnek a következő kötelezettségei merülnek fel a Pmt. előírásai szerint:

- A tevékenység megkezdésétől számított 5 munkanapon belül kijelölni azt a személyt, aki a szolgáltatóban közreműködő személyektől érkezett bejelentéseket a hatóság számára továbbítani fogja.
- A kijelöléstől vagy változástól számított 5 munkanapon belül a kijelölt személyt bejelenteni – a NAV honlapjáról letölthető nyomtatványon – a NAV Központi Hivatala Pénzmosás Elleni Információs Iroda felé.
- A Pmt. által előírt kötelezettségek ellátását lehetővé tevő szervezeti rend kialakítása.
- A tevékenység megkezdésétől számított 90 napon belül a szabályzat elkészítése és jóváhagyásra történő megküldése a NAV

Központi Hivatala Pénzmosás Elleni Információs Iroda részére (a NAV honlapjáról letölthető kérelem mellékleteként).

- A szabályzatnak megfelelően végezni a Pmt. által előírt kötelezettségeket.
- A jogszabályváltozás, a mintaszabályzat változása vagy a szervezetben bekövetkező változás esetén a szabályzat felülvizsgálata, szükség esetén módosítása

Magos Zoltánné, adószakértő

Hiteles, sérthetetlen, olvasható – követelmények számlázásnál

Az uniós és a hazai jogrend is bőven tartalmaz előírásokat a helyes számlázás követelményeiről. Sorozatunk befejező részében elsősorban az elektronikus számlázás követelményeire és módszereire összpontosítunk.

Magyarországon az Európai Unió többi tagállamához hasonlítva még mindig nagyon alacsonynak tekinthető az elektronikus számlázás aránya a papíralapú bizonylatláshoz képest. A számlakibocsátás vonatkozásában viszont a jogszabály ugyanolyan módon szabályozza az adott bizonylatokat, azaz ugyanazon szabályoknak kell megfelelni egy elektronikus számla kibocsátásakor, mint a papíralapú bizonylatnál: ugyanaz a számla adattartalma, kibocsátásának időpontja, ugyanolyan módon szükséges azt helyesbíteni. Ezáltal az áfatörvény – a közösségi szabályozásra utalva – gyakorlatilag a számlakibocsátóra bizza a megfelelő módszer és technika kialakítását – azzal természetesen, hogy a számlabefogadó beleegyezése szükséges az adott módszer alkalmazásához.

A szabályozás szerint három alapkövetelménynek kell megfelelnie minden számlának (legyen az akár elektronikus, akár papíralapú): a számla kibocsátásának időpontjától a számla megőrzési idejének végéig biztosítani kell

- a számla eredetének hitelességét,
- tartalmának sértetlenségét és
- olvashatóságát.

Topsoft Rendszerház Zrt.
1027 Bp., Kapás utca 11-15.
Telefon: 457-9200,
telefax: 457-9201,
e-mail: topsoft@topsoft.hu,
homepage: www.topsoft.hu

27 ÉVE TÖRETLENÜL ÜGYFELEINK SZOLGÁLATÁBAN!!!

**WINDOWS XP-, WINDOWS 7-, WINDOWS 8-, WINDOWS 10- KÖRNYEZETBEN
ORACLE és MS-SQL adatbázison, önálló gépen is.**

TOPINFO

Integrált vállalati információs rendszer

MODULOK

- Pénzügy – számvitel – tervezés – mérleg
- **Számlázás - e-számla, 2016. január 1-től a kötelező adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatással**
- Termelés – kereskedelem – áruforgalom – készletkönyvelés – teljes körű termékdíj-kezelés
- Szerződés-nyilvántartás, archiválás
- Beruházás – tárgyi eszköz-nyilvántartás
- Bér- és adóelszámolás, tb, munkaügy
- Gépkocsi-elszámolás
- Vezetői információ – kontrolling
- TOPDESK ügyfélszolgálati rendszer

az alábbi kapcsolódó célrendszerekkel kiegészülve:

- **EKAER:** Elektronikus Közúti Áruforgalmi Ellenőrző Rendszer magyarországi és EU-n belüli fuvarozóknak
- **PTGSZLA:** Készlettel összekötött online pénztárgép használatra kötelezettek részére
- **VEZÉNYLÉS:** Csoportos vagy egyéni munkaelrendelés, több havi munkaidő-keret elszámolása

WEBES ALKALMAZÁSOK

- webáruház,
- jelenlét-nyilvántartás, szabadságengedélyezés
- cafeteria
- számlalekérdezés
- vezénylés

Magas szintű követelmények, innovatív fejlesztés

A közösségi szabályozás (a Tanács 2006/112/EK Irányelve 2006. november 28. a közös hozzáadottértékadó-rendszerről – HÉA Irányelv) alapján „az egyes adóalanyok határozzák meg, hogy milyen módon biztosítják a számla eredetének hitelességét, tartalmának sértetlenségét és olvashatóságát. Ez bármely olyan üzleti ellenőrzési eljárással elérhető, amely a számla és a termékértékesítés, illetve szolgáltatásnyújtás között megbízható ellenőrzési nyomvonalat létesít.

Az „eredet hitelessége” a termékértékesítő vagy szolgáltatásnyújtó, illetve a számlakibocsátó azonosságának biztosítását jelenti.

A „tartalom sértetlensége” azt jelenti, hogy az ezen irányelv által előírt tartalmat nem változtatták meg”. (HÉA Irányelv 233. cikk)

A fent említett követelménynek bármely olyan üzleti ellenőrzési eljárással eleget lehet tenni, amely a számla és a termékértékesítés vagy a szolgáltatásnyújtás között megbízható ellenőrzési kapcsolatot biztosít. A megbízható ellenőrzési kapcsolat általános előírás, a gyakorlatban azt jelenti, hogy az adott ügylet és a számlakibocsátás között ellenőrzött kapcsolat áll fenn, azaz az adóalany minden ügyletét számlakibocsátással kíséri (nyilván amikor az ügyletről számlát kell kibocsátani a jogszabály alapján). De emellett azt is jelenti, hogy az adott adóalany csakis olyan ügyletről bocsát ki számlát, amelyet ténylegesen ő teljesít. Ezen előírás teljesen általános jellegűnek tekintendő, hiszen minden adóalany esetében elvárt, hogy ténylegesen megfeleljen ezen elvárásoknak.

Érdekes jogszabálytechnikai megoldás az, hogy egyes esetekben mégsem kell megfelelni a megbízható ellenőrzési kapcsolat (vagy az irányelv szerint megbízható ellenőrzési nyomvonal) követelményének, mégpedig akkor, ha az elektronikus számlát:

a) az elektronikus aláírásról szóló törvény rendelkezései szerinti minősített elektronikus aláírással látják el; vagy

b) az elektronikusadatcsere-rendszerben (a továbbiakban: EDI) elektronikus adatként hozzák létre és továbbítják. (Áfa-törvény 175. § (2) bekezdése).

Azaz bármilyen módon kibocsátható elektronikus számla (akár pdf-ben is, ha az megfelel a fent említett hármas követelménynek), de minden esetben biztosítani szükséges az ügylet és a bizonylat közötti megbízható ellenőrzési nyomvonalat, kivéve, ha EDI rendszerben vagy minősített elektronikus aláírással került sor az elekt-

ronikus számla kibocsátására. Ez a megoldás egyébként a HÉA Irányelvben is hasonló módon került rögzítésre.

Az EDI rendszer főként nagyvállalati körben, általában folyamatos gazdasági kapcsolatban részt vevő két meghatározott adóalany közötti adatcsere-rendszerre vonatkozó szabályozásban terjedt el. A 23/2014. NGM rendelet az elektronikusadatcsere-rendszer használatának vonatkozásában rögzíti, hogy „ha a felek az elektronikus számlát elektronikusadatcsere-rendszerben (a továbbiakban: EDI) elektronikus adatként kívánják létrehozni és továbbítani, az EDI alkalmazására és használatára az Áfa-törvény 175. § (3) bekezdés a) pontjában előírt előzetes és írásos megállapodási kötelezettségüknek az 1. mellékletben meghatározott szerződés megkötésével is eleget tehetnek” (14. §). Ezzel összhangban a 23/2014. NGM rendelet melléklete tartalmazza az EDI mintaszerződést, amelynek megkötésével (és alkalmazásával) az adóalanyok megfelelnek az elektronikus számlázás feltételeinek. Ugyanakkor érdekes kérdés lehet az, hogy hogyan kell kezelni azt, ha az EDI számlák mégsem felelnek meg a fent rögzített hármas feltételnek (adattartalom sértetlensége, eredet hitelessége, olvashatóság)? A jogszabályi környezet tehát adotttnak veszi a feltételek teljes érvényesülését az EDI rendszerben, ugyanakkor az EDI technikai követelmény-rendszere is annyira sokrétű, hogy a gyakorlatban igenis előfordul például az, hogy az EDI rendszerben befogadott számlákat a számlabefogadó például (egyes esetekben) még szerkeszteni tudja, azaz az adattartalom sértetlensége nem is feltétlenül valósul meg. Az Áfa-törvény 175. § (2) bekezdésének b) pontja szerint ugyanakkor „az elektronikus számla [...] eredetének hitelességére és adattartalmának sértetlenségére vonatkozó követelményeknek történő megfelelése úgy is biztosítható, ha az elektronikus számlát [...] az elektronikusadatcsere-rendszerben elektronikus adatként hozzák létre és továbbítják.” Azaz a jogszabály szerint az EDI rendszerben kibocsátott és továbbított számlák esetén adotttnak kell venni a feltételek megvalósulását.

Érdekes megvizsgálni az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény (Eat. törvény) szerint kiállított (ügynevezett PKI) technológiát is. Különösen érdekes eredményre juthatunk a vizsgálat közben akkor, ha megpróbálunk utánajárni, hogy pontosan hogyan is fogalmaz a hivatkozott jogszabály, mivel a törvényt 2016. július 1-jén hatályon kívül helyezte az elektroni-

kus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény. Bár az újonnan hatályba lépő törvény önmagában nem tartalmaz „minősített elektronikus aláírást” fogalmat, azt az eIDAS rendelet (910/2014/EU rendelet) határozza meg, de a hatályon kívül helyezett Eat. törvény és az eIDAS rendelet fogalomhasználata nagyban hasonlít. Az Eat. szerint: a „minősített elektronikus aláírást: olyan – fokozott biztonságú – elektronikus aláírást, amelyet az aláíró biztonságos aláírást-létrehozó eszközzel hozott létre, és amelynek hitelesítése céljából minősített tanúsítványt bocsátottak ki”. Az eIDAS szerint: a minősített elektronikus aláírást „olyan, fokozott biztonságú elektronikus aláírást, amelyet minősített elektronikus aláírást létrehozó eszközzel állítottak elő, és amely elektronikus aláírást minősített tanúsítványán alapul”. Ezen jogtechnikai kérdés is bizonytalanságot okozhat egy elektronikus számlázás bevezetése előtt álló adóalanyoknál (hiszen ha a PKI technológia bevezetésén gondolkodik, azt láthatja, hogy az Áfa-törvény egy hatályon kívül helyezett jogszabályra hivatkozik), amely esetleg azt is jelenti, hogy az e-számlázás bevezetését az adóalany döntéshozó szerve ismételtelen el fogja halasztani.

A fentiek vizsgálatával még nem szólnunk a befogadói oldalon felmerülő problémákról. Az elektronikus számlázás bevezetésével kapcsolatban számlabefogadói oldalon felmerülő jogértelmezési kérdések vizsgálata is fontos szempont lehet, amely a bejövő elektronikus bizonylatok kontírozását vagy archiválását érintik – de jelen cikkben elsősorban a kibocsátói oldalról vizsgáltuk meg a kérdést. Mintegy összefoglalva a fentiek: bár leszögezhető, hogy az elektronikus számlázás bevezetése (különösen kibocsátói oldalon) nem tűnik megoldhatatlan feladatnak, különösen akkor, ha az e-számlázás hatékonyságát és költségeit összehasonlítjuk a papíralapú bizonylatolással; azt is érdemes kiemelni, hogy az adóhatóság ellenőrzési gyakorlata előremutató (sőt támogató) az elektronikus bizonylatok ellenőrzését tekintve, ugyanakkor ezzel együtt is – talán még mindig a jogértelmezési bizonytalanságok és a sokszor alaptalan adóhatósági ellenőrzéstől való félelem miatt – még mindig megdöbbentően alacsony hazánkban az elektronikus számlázás penetrációja. Sorozatunk korábbi cikkei itt olvashatók el:

Három tévhit a számlakibocsátás időpontjáról

dr. Kelemen László ►

Nyugdíj előtt – így igazolható a szolgálati idő

A munkáltatók régóta kötelesek adatot szolgáltatni a náluk foglalkoztatottak biztosítási jogviszonyáról és jövedelméről. Mégis előfordul, hogy nyugdíjazáskor kiderül: hiányosak az adatok, lyuk van a szolgálati időben.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretén belül igénybe vehető saját jogú nyugdíjra – öregségi nyugdíj – való jogosultsághoz az irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése mellett további feltétel, hogy az érintett személy a résznyugdíjhoz legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz pedig legalább 20 év nyugdíjjogosultságnál elismerhető szolgálati idővel rendelkezzen.

A nyugellátásra való jogosultsághoz szükséges szolgálati idő elismerésére elsősorban a társadalombiztosítási nyilvántartásban szereplő adatok szolgálnak alapul, de ezen túlmenően, ha egy biztosítási jogviszonyra vonatkozóan nem található semmilyen információ, adat, akkor a hatályos társadalombiztosítási szabályok lehetővé teszik azok egyéb módon történő igazolását.

Milyen adatokból épül fel a társadalombiztosítási nyilvántartás?

A munkáltatókat már az 1950-es évek előtt is kötelezték arra, hogy a foglalkoztatottaik biztosítási jogviszonyáról rendszeres adatszolgáltatást nyújtsanak a társadalombiztosítási szervek számára. Eleinte csupán a biztosítási jogviszony megszűnésekor kellett a jogviszonyról adatszolgáltatást nyújtani, 1992 márciusától viszont az adatszolgáltatás kiegészült a jövedelmi adatok évenkénti kötelező igazolásával is, azzal, hogy a biztosítottak az 1988. január 1-jétől 1992. február 29-ig terjedő időre vonatkozó kereseti adatait a munkáltató köteles volt egy „egyszeri” adatszolgáltatás keretén belül megküldeni a társadalombiztosítási szervnek. Ezt az „egyszeri” adatszolgáltatást eleinte a jogutód nélkül megszűnő munkáltatókra írták elő 1994. január 1-jétől, majd 1995. április 1-jétől valamennyi munkáltatóra kiterjesztették. Az „egyszeri” adatszolgáltatást legkésőbb 1997. június 30-áig kellett teljesíteniük a munkáltatóknak.

Az „egyszeri” adatszolgáltatást követően a munkáltatók a biztosítási jogviszonyra, valamint az abból származó nyugdíjjáradék-alapot képező kereseti adatokra vonatkozó éves adatszolgáltatásukat 2009. december 31-éig a foglalkoztatottak lakóhelye szerint illetékes nyugdíjbiztosítási szervek részére kellett teljesíteniük. Az adatszolgáltatásra

vonatkozó jogi szabályozás változását követően, 2010. január 1-jétől a munkáltatók bevallási és adatszolgáltatási kötelezettségét már az állami adóhatóság felé kell teljesíteniük. A munkáltatók adatszolgáltatása alapján rendelkezésre álló biztosításra, nyugdíjjáradék alapjául szolgáló keresetekre vonatkozó adatokat pedig az állami adóhatóság átadja a nyugdíjbiztosítási szervek részére.

A fentiek alapján teljesített munkáltatói bevallások és adatszolgáltatások képezik a társadalombiztosítási nyilvántartást.

Mint az a fentiekből is kitűnik, a társadalombiztosítási nyilvántartásban elsősorban olyan biztosítási jogviszonyok szerepelnek, amelyek során az érintett személy munkaviszony, munkaviszonyjellegű, megbízási jogviszony, vállalkozási típusú jogviszonyban állt és a munkáltató teljesítette az adatszolgáltatási kötelezettségét. Katonai szolgálat, felsőfokú tanulmányok időtartama adatszolgáltatási kötelezettség hiányában nem szerepel a nyilvántartásban.

Milyen módon lehet a nyilvántartásban nem szereplő biztosítási jogviszonyt igazolni?

A biztosítási jogviszony fennállásának bizonyítására szolgálhat, egyebek mellett:

- a foglalkoztató által kiállított egykorú eredeti okirat,
- a foglalkoztató eredeti nyilvántartása alapján kiállított igazolás.

Munkaviszony igazolására szolgálhat például a foglalkoztató által kiállított eredeti munkakönyv, szakmunkástanulói jogviszony igazolására a szakképező iskola által kiállított lecke-könyv.

A sorkatonai szolgálat tartamának igazolására a katonakönyv, felsőfokú tanulmányi idő igazolására pedig a felsőfokú intézmény igazolása vagy az általa kiállított lecke-könyv szolgálhat alapul.

Egykorú okiratnak minősül továbbá a havi fizetési jegyzék vagy annak megfelelő más elnevezésű irat, a besorolásról (annak változásáról) szóló értesítés, a fizetésemeléssel szóló értesítés, levéltárakban lévő korabeli nyilvántartások, tagnyilvántartó könyv, munkaezred, munkanap elszámoló könyv, bejegyzések stb.

A fentiekben túlmenően a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem, vagy csak részben szereplő, okmánnyal, okirattal nem igazolt biztosítási időket tanúk nyilatkozatával is lehet bizonyítani.

Fontos megemlíteni, hogy ez a bizonyítási mód nem lehetséges olyan biztosítási jogviszonyokra vonatkozóan, amelyekre a vonatkozó jogszabály az igazolás módját egykorú okirathoz, társadalombiztosítási járadékfizetési kötelezettség teljesítéséhez

kötötte/köti, vagy a vitatott jogviszony biztosítási kötelezettsége a jövedelem nagyságától függött. (Például: a bedolgozó jogviszony alapján az adott személy kizárólag abban az esetben vált biztosítottá, ha a havi keresete elért egy bizonyos mértéket vagy a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagnak bizonyos mértékű munkaezredet kellett teljesítenie ahhoz, hogy az adott évben biztosított legyen és a biztosítása alapján nyugdíjjogosultságnál figyelembe vehető szolgálati időt szerezzon.)

A nyugdíjjogosultságnál figyelembe vehető szolgálati idő tekintetében további fontos kitétel, hogy a biztosítási idő igazolása során annak is jelentősége van, hogy a jogviszony 1997. december 31-éig, vagy azt követően állt-e fenn. Ugyanis a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 37. §-a meghatározza, hogy az 1997. december 31-ét követően fennállt biztosítási jogviszony kizárólag abban az esetben vehető nyugdíjjogosultságnál szolgálati időként figyelembe, ha erre az időszakra a biztosítottól az előírt nyugdíjjáradékot levonták, illetve vállalkozók, társas vállalkozók esetében megfizették.

Az 1998. január 1-jét megelőző szolgálati idő elismerésére az 1997. december 31-én hatályos jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni, ami azt jelenti, hogy részbizonyítékok hiányában a munkavégzést és ennek alapján a munkaviszony fennállását kell bizonyítani.

Az 1997. december 31-én követően fennállt, a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem található szolgálati idő vizsgálatánál a jogviszony fennállása mellett a nyugdíjjáradék megfizetését is bizonyítani szükséges, részbizonyítékok hiányában ugyanis a nyugdíjjáradék levonását vélelmezni nem lehet.

A nyugdíjjogosultságnál figyelembe vehető szolgálati idő megismerésére 2012. december 31-éig az úgynevezett szolgálati idő elismerési kérelem szolgált. Az eljárás során az érintett személy kérelme alapján a lakóhely szerint illetékes nyugdíjbiztosítási szerv kiszámolta a nyugdíjjogosultságnál figyelembe vehető szolgálati időt és külön közigazgatási döntést – határozatot – adott ki ezen adatokról. Ezen időpontig kizárólag így lehetett kérelmezni a szolgálati idő igazolását.

2013. január 1-jétől ezt a jogintézményt felváltotta az úgynevezett adategyeztetési eljárás, melynek során az érintett személy kérelme mellett, külön meghatározott korcsoportonként már hivatalból megindításra kerül a nyugdíjjogosultságnál figyelembe vehető adatok tisztázása és elismerése.

Winkler Róbert ►

Az 5 legfontosabb kérdés és válasz kisgyermekeseket foglalkoztatóknak

Dolgozhat-e a munkavállaló más munkáltatónál a fizetés nélküli szabadság időtartama alatt; mi legyen a helyettesítő munkavállalóval; kötelező-e a bérfejlesztés; mikor alkalmazható közös megegyezés; mikor kell kiadni a felhalmozott szabadságot? – sorjáznak a kérdések a kisgyermekes dolgozókat foglalkoztató munkáltatóktól.

A munkaviszonyos foglalkoztatás egyik legneuralgikusabb pontja a munkavállaló gyermekvállalása. Ekkor ugyanis a munkavállaló akár hosszú évekre „eltűnik” a munkahelyéről, majd pedig évekkel később ugyanoda visszaérkezik, és természetesen ott szeretné folytatni a munkát, ahol abbahagyta.

Az évek során azonban a munkahely már megváltozott, lehet, hogy a munkavállaló régi munkaköre sincs már meg. Az is előfordulhat, hogy a székében már egy férfi kolléga ül határozatlan idejű munkaszerződéssel, akinek esze ágában sincs távozni. Sok esetben nincsenek tisztában a felek azzal, hogy a törvényi rendelkezések pontosan mire is jogosítják, illetve kötelezik őket, ami tovább mérgezi a gyakran emiatt megromlott munkahelyi hangulatot.

Nézzük az öt leggyakrabban előforduló munkáltatói kérdést:

1.) Dolgozhat-e a munkavállaló más munkáltatónál a fizetés nélküli szabadság időtartama alatt?

A gyermekes munkavállalók munkaerőpiacra történő mielőbbi visszatérését a hatályos szabályok ösztönzik. A gyed extra megváltozott szabályai alapján a munkavállalónak már régóta nem kell választania az ellátás igénybevétele és a munkavállalás között, mindkettővel egyidejűleg élhet. A lehetőség megnyitása azonban gyakorlati kérdéseket is felvet.

Mind gyakrabban találkozni olyan esetekkel, amikor a munkavállaló a gyermek gondozása céljából kivett fizetés nélküli szabadságának időtartama alatt más munkáltatónál helyezkedik el vagy kíván elhelyezkedni. S habár a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) nem tiltja a többes munkavállalást, illetve az anyasági ellátások igénybevétele sem ütközik akadályba, a munkavállaló könnyedén munkaügyi perben találhatja magát.

Nézzük, mi lehet ennek a hátterében! Az Mt. 7. paragrafusa szerint tilos a joggal való

visszaélés. A törvény alkalmazásában joggal való visszaélésnek minősül, ha a jogérvényesítés mások jogos érdekeinek csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségeinek korlátozására, zaklatására, véleménynyilvánításának elfojtására irányul vagy ehhez vezet. Ezzel összefüggésben pedig azt is figyelembe kell venni, hogy a munkáltató a fizetés nélküli szabadságot gyermeknevelés céljából biztosítja, és nem arra, hogy a munkavállaló ezen idő alatt más munkáltató részére munkát végezzen.

Ezen túlmenően az Mt. 8. paragrafusa alapján a munkavállaló nem tanúsíthat olyan magatartást, amivel a munkáltató jogos gazdasági érdekeit veszélyeztetheti. Az pedig nem vitás, hogy a máshol történő munkavégzés könnyen ebbe a kategóriába tartozhat.

Végeztül a feleket az Mt. 6. paragrafusának (2) bekezdése alapján együttműködési kötelezettség is terheli, ugyanezen paragrafus (4) bekezdése szerint pedig a felek kötelesek egymást minden olyan tényről, adatról, körülményről vagy azok változásáról tájékoztatni, amely a munkaviszony létesítése, valamint az Mt.-ben meghatározott jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése szempontjából lényeges.

A tájékoztatási kötelezettség tehát mindenképpen fennáll, különösképpen akkor, ha az újabb munkáltatójelölt az eredeti munkáltató versenytársa. A jogszerű és tisztességes eljárás pedig mindenképpen az, ha a munkavállaló a szándékát a munkáltatónak is bejelenti, vele arról egyeztet. Elképzelhető ugyanis olyan munka, amit a munkavállaló úgy tud elvégezni, hogy azzal egyáltalán nem veszélyezteti a munkáltatója érdekeit, s amely ellen a munkáltatója sem fog tiltakozni.

2.) Mi legyen a helyettesítő munkavállalóval?

A munkáltató működése értelemszerűen nem állhat meg pusztán azért, mivel egy vagy több munkavállalója gyermekvállalás céljából fizetés nélküli szabadságon van. Az is valószínű, hogy az évek során a munkáltató szerkezete, működése is megváltozik. A jog pedig úgy védi az érintett munkavállalókat, hogy a munkáltatótól sem kíván lehetlent.

A munkáltató alapvető kötelezettsége, hogy a munkavállalót eredeti munkakörében foglalkoztassa tovább. Nem eshet a visszatérő munkavállaló terhére az, hogy az eredeti pozícióját egy másik, határozatlan időre felvett munkavállaló „foglalja”. Célszerű így határozott idejű munkaviszonyt létesíteni az új munkavállalóval vagy pedig a határozatlan idejű munkaszerződésben rugalmasan meghatározni a munkakörét.

A határozatlan időre felvett dolgozó munkaviszonyának megszüntetése ugyanakkor kérdéseket is felvet, mivel nem egyértelmű az, hogy a helyettesítő munkavállaló munkaviszonyának megszüntetése ebben az esetben működési oknak tekinthető-e. Felmondani pedig kizárólag az Mt.-ben nevesített indokok alapján lehetséges (a munkavállaló magatartása, képessége, a munkáltató működése).

Az a helyzet is előállhat, hogy a munkavállaló eredeti munkaköre átalakult vagy megszűnt. Ilyenkor természetesen a jog sem várja el azt, hogy a visszatérő munkavállaló egy nem létező pozícióba kerüljön vissza. Ebben az esetben a munkaszerződés közös megegyezéssel történő módosítása jelentheti a megoldást. Amennyiben pedig a munkavállaló az Mt. 66. paragrafus (6) bekezdése szerint nem áll felmondási korlátozás alatt, a munkaviszonya megszüntethető.

3.) Mikor kell kiadni a felhalmozott szabadságot?

A gyermekvállalással összefüggésben a munkavállaló olyan időtartamok után is jogosult szabadságra, melyek alatt ténylegesen nem végez munkát. Az Mt. 115. paragrafusának (2) bekezdése alapján ilyen a szülési szabadság teljes ideje, valamint a gyermek gondozása céljából kivett fizetés nélküli szabadság első hat hónapja. Ezt a hozzátétőlegesen egy éves időtartamot, melybe már a gyermekek után járó pótszabadságot is bele kell számítani, az Mt. 123. paragrafusának (3) bekezdése alapján 60 napon belül ki kell adni.

Habár a törvény nem konkretizálja, hogy a kiadás a szabadság kiadásának a megkezdésére vagy a teljes kiadásra vonatkozik, előbbinek sok értelme nem lenne. Ezt az értelmezést támasztja alá az is, hogy más esetekben az Mt. a szabadság kiadásának megkezdését, illetve kiadását élesen megkülönbözteti.

4.) Kötelező-e a bérfejlesztés?

Az Mt. 59. paragrafusa a munkáltató kötelezettségévé teszi, hogy a munkavállaló bérét a szülési szabadságot, illetve a gyermek gondozása céljából kivett fizetés nélküli szabadságot követően az időközben megvalósult átlagos bérfejlesztésnek megfelelően fejlessze (emelje). A Kúria EBH2006.1439. számú döntése szerint ez a kötelezettség a munkáltatót a munkavállaló visszatérésének a pillanatában, önkéntesen terheli. Ebből az is következik, hogy a munkavállaló számára 60 napon belül kiadott szabadság távolléti díjának számításánál már az emelt összeget kell alapul venni.

HVG - ELŐFIZETÉS DIGITÁLISAN IS!

Előfizetés lépésről lépésre:

bolt.hvg.hu/dhvg-elofizetes

5.) Mikor alkalmazható közös megegyezés?

Gyakran előfordul, hogy a munkahelyre visszatérő gyermekes munkavállaló és a munkáltató a közöttük fennálló munkaviszonyt az Mt. 64. paragrafus (1) bekezdésének (a) pontja alapján közös megegyezéssel megszünteti. Sok év elteltével ugyanis elképzelhető, hogy a munkaviszony fenntartásához egyik félnek sem fűződik érdeke. Amennyiben azonban nem ez a helyzet, a közös megegyezés bíróságon is megtámadható.

Következetes a bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy a fennálló munkaviszony közös megegyezés útján történő megszüntetése esetén a munkáltatónak megfelelő gondossággal kell eljárnia. Elsőként is tájékoztatnia kell a munkavállalót arról, hogy a munkaviszony megszüntetését milyen okból kezdeményezi. A megszüntetés okának ismertetését követően a megszüntető nyilatkozatokat a munkavállalóknak teljes terjedelemben fel kell olvasni.

Ehhez kapcsolódóan a munkavállalók számára megfelelő gondolkodási időt, illetve nyugodt körülményeket is szükséges biztosítani, hogy a lépésük következményeit mérlegelni tudják, döntésüket önállóan, szabad akaratukból tudják meghozni. Amennyiben pedig a munkáltató eljárása ezen követelményeknek nem felel meg, jogellenes munkaviszony-megszüntetésbe futhat bele, ami miatt előfordulhat, hogy pereszettség esetén mélyen a zsebébe kell nyúlania.

dr. Kéri Ádám ügyvéd

Bírással fenyeget a NAV: be kell jelenteni, ha a könyvelőnél vannak az iratok?

Az adóhatóság kialakulóban lévő gyakorlata és az azt megerősítő írásbeli álláspontja szerint minden vállalkozásnak külön be kell jelentenie a könyvelő címét, ha csak a könyvelőiroda számítógépen van meg a könyvelése – figyelmeztetett az Adótanácsadók Egyesülete. Álláspontja szerint a kialakult gyakorlattól eltérő új bejelentés megkövetelése a vállalkozókat értelmetlen többletmunkára kényszeríti.

Az adózás rendjéről szóló törvény szerint 1995-től a jogszabályban előírt bizonylatot, könyvet, nyilvántartást – ideértve a gépi adathordozón rögzített elektronikus adatokat is – a könyvelés, a feldolgozás időtartamára más helyre lehet továbbítani, de az

adóhatóság felhívására azt 3 munkanapon belül be kell mutatni. Ez alapján a vállalkozások és könyvelők eddig azt gondolhatták, hogy amennyiben az adózással kapcsolatos iratok őrzési helyét bejelentették az adóhatóságnak, akkor minden elvárást szabályosan teljesítettek.

A mikrovállalkozásokat jellemzően külső könyvelőirodák könyvelik, ők készítik el a bevallásaikat. A vállalkozások bejelentették az adóhatóságnak, hogy kit bíztak, hatalmaztak meg ezzel. Az Adótanácsadók Egyesületének nincs tudomása arról, hogy az adóhatóság a korábbi ellenőrzések során kifogásolta volna, hogy a könyvelési állomány, egyes nyilvántartások, a bevallások a könyvelőnél találhatók, és hogy ez külön nincs bejelentve az adóhatósághoz.

Most azonban a könyvelők meglepetéssel és értetlenül fogadták, hogy az adóhatóság egy ellenőrzés során a külső könyvelőt alkalmazó vállalkozónál kifogásolta, hogy nem jelentette be az iratörzés helyeként a könyvelőiroda címét. Az adóellenőrök mulasztási bírságot helyeztek kilátásba, ha a bejelentést a cég nem pótolja haladéktalanul. Ezt azzal indokolták, hogy az elektronikusan könyvelt bizonylatok – a könyvelés – csak a könyvelő számítógépen találhatók meg.

Ez nemcsak egyszeri revizori túlkapas, ugyanis az Adótanácsadók Egyesülete kérdésére a NAV illetékes felső vezetője írásban megerősítette, hogy valóban be kell jelenteni a könyvelőirodát is, mint iratmegőrzési helyet, mert a könyvelés ott található meg. Tette ezt annak ellenére, hogy évtizedeken keresztül ettől eltérő volt a kialakult – és jól működő – gyakorlat, és a vállalkozások korábban semmilyen formában nem kaptak tájékoztatást, információt, hogy a könyvelőirodát ezen ok miatt be kell jelenteni az iratörzés helyeként.

A kialakult gyakorlattól eltérő új bejelentés megkövetelése a vállalkozókat értelmetlen többletmunkára kényszeríti – szögezi le közleményében az Adótanácsadók Egyesülete. Ráadásul úgy, hogy ha a vállalkozás a bejelentésnek eleget kíván tenni, újabb problémákkal szembesül. Ugyanis a jelenlegi adatmódosító lapon nincs egyértelműen értelmezhető lehetőség a könyvelőiroda iratörzési helyként való bejelentésére. Várható, hogy a következő revízióknál vagy a könyvelőnél fognak mindent keresni – a bizonylatokat is és a könyvelési állományt is –, holott a bizonylat iratörzési helyként nincs bejelentve, vagy a vállalkozásnál keresik az elektronikus könyvelési állományt is, pedig az csak a könyvelőnél található meg.

adozona.hu

AJÁNLÓK:

Befejezetlen termelés őstermelőnél, egyéni vállalkozónál – a mezei leltár

Még a tapasztalt könyvelőknek is okoz némi fejfájást a mezei leltár összeállítása. Külön feladvány, ha ezt a munkát a pénzforgalmi szemléletű, naplófőkönyv, pénztárkönyv adataira támaszkodva kell elvégezni.

A mezőgazdasági befejezetlen termeléshez kötődő közvetlen költségek meghatározása még a kettős könyvvitel keretei közt sem könnyű feladat.

A számviteli törvény (Szt.) meghatározza a forgóeszközök körébe tartozó eszközök kapcsán a „befejezetlen termelés” fogalmát, amely szerint e körbe azok a termékek és befejezetlen, még ki nem számlázott szolgáltatások tartoznak, amelyek az értékesítést megelőzően a termelés, a feldolgozás valamely fázisában vannak [28. § (2) bekezdés b) pont].

A mezőgazdasági munka, illetve ezen belül a növénytermelés sajátossága, hogy az egyes növények termelési folyamata nem fejeződik be egy naptári éven belül, hanem áthúzódik a következő évre. Emiatt a hozam keletkezésének évét megelőzően is lehetnek termelési költségek. Könnyű belátni, hogy az éven belül be nem fejeződött termelési folyamat megfelel a befejezetlen termelés fogalmának. Továbbá az sem okoz meglepetést, hogy önköltségszámítási szempontból a mezőgazdasági ágazatban is alapkövetelmény, hogy a termény, termék a termelési folyamat megkezdésétől annak befejezéséig viselje az előállításával összefüggő összes termelési költséget. Ez a feladat pedig az adott évben felmerült és a további éveket érintő növénytermelési költségek elhatárolásával oldható meg. A befejezetlen növénytermelés költségeit ezért – az alkalmazott költségelszámolási módtól függően – elkülönítetten kell nyilvántartani, illetve gyűjteni.

Sinka Júlia okleveles adószakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozona.hu/szja_ekho_kulonado/Befejezetlen

Álomesküvő céges helikopterrel, luxuskocsival: így kell adózni utána

A divattá vált álomesküvőket manapság gyakran rendezik a házasság felek érdek-körébe tartozó vállalkozás vagy – kölcsönös előnyök nyújtásával – a partnercégek ►

költségére. Nincs ebben kifogásolnivaló, ha az érintett felek gondosan betartják az adószabályokat.

A népes rokonság és a baráti kör részvételével szervezett „hetedhét országra szóló” lakodalom nem olcsó mulatság, ezért vannak, akik úgy próbálnak spórolni, hogy a bulit „üzleti” rendezvénynek, a költségeket reprezentációnak minősítve, a cseket a cégük vagy valamely üzleti kapcsolatban érdekelt cég terhére számolják el. Nézzük, milyen adószabályokhoz kell ilyen esetben igazodni!

A társasági adóról (Tao.) szóló törvény 3. számú mellékletének B/16. pontja értelmében az szja-törvényben meghatározott reprezentáció címén személyi jellegű egyéb kifizetesként elszámolt juttatás a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek minősül, tehát nem adóalapot növelő tétel. Vagyis, ha valóban üzleti rendezvényről lenne szó, a résztvevőknek nyújtott vendéglátás (étel, ital) és a rendezvényhez, eseményhez kapcsolódó szolgáltatás (utazás, szállás, szabadidőprogram stb.) költségének és közterhének (1,19x15% szja+1,19x27% eho) elszámolásával társasági adó takarítható meg.

A személyi jövedelemadóról szóló törvény (szja-törvény) 3. paragrafus 26. pontja értelmében reprezentációnak a juttató tevékenységével összefüggő üzleti, szakmai rendezvény, esemény alkalmával nyújtott vendéglátás (étel, ital) és a rendezvényhez, eseményhez kapcsolódó szolgáltatás (utazás, szállás, szabadidőprogram stb.) minősül, ám nem tartozik a reprezentáció fogalmába, ha a juttatásra vonatkozó dokumentumok és körülmények (szervezés, útvonal, úti cél, tartózkodási hely és idő, a tényleges szakmai és a szabadidőprogram aránya stb.) valós tartalma alapján a rendeltetészerű joggyakorlás sérelme akár közvetve is megállapítható.

Meglehetősen kockázatos lehet tehát a lagzi költségeit reprezentációként elszámolni.

adozone.hu

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozone.hu/szja_ekho_kulonado/Alomeskuvo

Ők azok, akikre nem terjed ki a magyar társadalombiztosítás

Január elsejétől változnak a társadalombiztosítási ellátásokra vonatkozó törvénynek a biztosított jogviszonyra vonatkozó szabályai.

Az 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 11. paragrafusa határozza meg azon személyek körét,

akikre nem terjed ki a biztosítás, tehát akiket (esetlegesen fennálló főszabály szerint biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyuk ellenére) nem illet meg semmilyen társadalombiztosítási ellátás, és csak külön megállapodás alapján jogosultak egészségügyi szolgáltatásra.

Noha látszólag egyszerű felsorolásról van szó, a jogszabály gyakorlati alkalmazásakor nem egyszer elbizonytalanodik a jogalkalmazó, aminek egyik oka az, hogy a jogszabály szövege jelen pillanatban nem választja ketté a biztosításból minden körülmények között kizárt személyeket, illetve a biztosítási kötelezettséggel nem járó jogviszonyokat.

Ebből a szempontból tekintjük át az említett előírást, annál is inkább, mivel a Tbj. január 1-jétől hatályba lépő módosítása már ennek megfelelően rendezi át a vonatkozó rendelkezést.

Kezdjük a biztosítási kötelezettséggel nem járó jogviszonyokkal. Nem jár biztosítási kötelezettséggel

1.) a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 44. paragrafus (1) bekezdésének a) pontja szerinti hallgatói munkaszerződés alapján létrejött jogviszony, illetve

2.) a magyar jogszabályok szerint be nem jegyzett külföldi munkáltató által harmadik állam állampolgárságával rendelkező és külföldinek minősülő munkavállaló Magyarországra területén történő foglalkoztatása, feltéve, hogy a 2 évet meg nem haladó munkavégzésre kiküldetés, kirendelés vagy munkaerő-kölcsönzés keretében kerül sor.

Az 1.) pont viszonylag egyszerű helyzet a duális képzés képzési ideje alatt külső gyakorlóhelyen, a képzési program keretében, illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlat vagy gyakorlati képzés során az intézményben, az intézmény által alapított gazdálkodó szervezetben vagy külső gyakorlóhelyen a diák kizárólag hallgatói munkaszerződés keretében foglalkoztatható, amely munkaviszonyt eredményez ugyan, de nem jár biztosítási és járulékfizetési kötelezettséggel.

A 2.) pont esetében szinte minden kifejezésnek jelentősége van. Fontos, hogy a rendelkezés ismételtelen nem alkalmazható ugyanarra a munkavállalóra, ha az előző belöldi munkavégzés befejezésétől számítva 3 év nem telt el. A 2 év mentességi idő meghosszabbítása a Tbj. 11/A paragrafusában foglalt esetekben lehetséges, de ez a jogszabályhely 2017-től hatálytalanává válik.

Idén június 16-ától a mentességi szabály olyan harmadik államból kiküldött személy esetében is alkalmazható, aki a harmadik államban fennálló biztosítását igazolja,

függetlenül attól, hogy a kiküldött személy állampolgársága szerinti állammal Magyarország hatályos szociális biztonsági egyezménye áll fenn, illetve olyan harmadik államból kiküldött személy esetében is alkalmazható, aki a harmadik államban fennálló biztosítását igazolja, és nem tartozik a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek hatálya alá.

Széles Imre,

társadalombiztosítási szakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozone.hu/tb_jarulekok_nyugdij/Akikre_vagy

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Bankkártyás fizetés

Nem jogsértő gyakorlat, ha valaki céges levelet ad fel, kér róla céges számlát, és ennek a végösszegét saját bankkártyájával fizeti, majd utána ezt a pénzt kiírja, illetve kiveszi a cég házi pénztárából? Inkább céges bankkártyával, netán készpénzzel kellene fizetni?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

A megoldás, hogy a céges beszerzést a társaság tulajdonosa, alkalmazottja a saját pénzéből fizeti – ha nem is a könyvelők álma, de a gyakorlatban sokszor előfordul.

Számvitelileg ilyenkor a beszerző megelőlegezi a szóban forgó beszerzés árát, és ennek költségét később a társaság (a cég nevére szóló számla alapján) megtéríti neki.

Jelen esetben egy banki utalással rendezett vásárlásból így lesz – a cég nézőpontjából – készpénzes vásárlás.

A kifizetésekor kiadási pénztárbizonylatot kell kiállítani, amelynek melléklete a cég nevére szóló számla. Miután ezen a pénzügyi rendezés módjaként a bankkártya szerepel – ami ugye jelen esetben nem a cég számlájának megterhelését jelenti – a számlán vagy mellé tűzött feljegyzésen tüntessék fel, hogy ki előlegezte meg a kifizetést, és hogy annak céges elszámolása jogszerű, azaz a cég tevékenysége érdekében felmerült kiadásról van szó. Ez a gyakorlat lényegében a társaság pénzügyi szabályzatában meghatározottak figyelembe vétele mellett, a szóban forgó tétel utalványozását is jelenti. Ha a levél feladása ajánlottan történt, akkor célszerű a feladóvevény másolatát is csatolni a kiadási pénztárbizonylathoz.

Fontos, hogy kiadási pénztárbizonylatra itt akkor is szükség van, ha egyébként a házipénztárt a társaság tulajdonosa, ügyvezetője jogosult kezelni, és ezért a pénzkézelési szabályzatuk szerint a pénztári elszámoláshoz elég a bevétel, a kiadás felmerülését igazoló elsődleges bizonylat (számla), és nem kell az ügyleteket bevételi-, illetve kiadási pénztárbizonylattal kísérni, csak akkor, ha egyébként más szabályos bizonylat nem dokumentálja az ügyletet.

A beszerzés ugyanis – nem a cég számláját érintő – banki fizetéssel történt, a kiadás teljesítését a cég nézőpontjából a számla önmagában nem támasztja alá, továbbá a cég által történő tényleges kifizetés időben eltér az ügylet eredeti pénzügyi rendezésétől is. (Akkor is, ha a beszerzést a pénztár kezelésére jogosult személy intézte.)

A társaság szempontjából a kiadás a pénztári kifizetés napján, annak dátumával merül fel, függetlenül attól, hogy az ügylet ténylegesen mely napon zajlott, illetve, az érintett bankszámláját mely nappal terhelték meg.

Sinka Júlia okleveles adószakértő

Katás egyéni vállalkozónak gyermeke születik

Két kérdésem van: 1.) Katás egyéni vállalkozó a gyermek születésétől gyeset kap; mennyi katát fizet: 50 ezer vagy 25 ezer forintot? A szülés előtt nem volt munkaviszonyból származó jövedelme. 2.) Két éve PhD-képzésben részt vevő kismama (munkaviszonyból származó jövedelme nincs) szülés után mennyi gyeset vagy gyeset kaphat?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Ha a kisadózó főállású kisadózó volt és 50 ezer forint tételes adót fizetett, akkor ezen a gyes nem változtat, azaz főállású kisadózónak fog minősülni. Nem kell azonban megfizetni a kisadózó után a tételes adót azon hónapokra vonatkozóan, amelyek egészében a kisadózó gyermekgondozást segítő ellátásban részesül kivéve, ha az ellátás alatt kisadózóként folytatott tevékenységébe tartozó munkát végez.

A szülő nő akkor jogosult hallgatói (diplomás) gyermekgondozási díjra, ha egyébként az úgynevezett általános típusú gyermekgondozási díjra nem jogosult, és a gyermeke születését megelőző 2 éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben magyar nyelvű nappali képzésben legalább 260 naptári napi aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezik. További felté-

tel, hogy a gyermeke a hallgatói jogviszony fennállása alatt vagy a hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül születik, és a gyermeket saját háztartásában neveli, továbbá magyar állampolgár vagy másik EGT tagállam állampolgára, és a szülés időpontjában rendelkezik magyarországi bejelentett lakóhellyel.

Ha a fenti feltételek fennállnak, akkor egyéb jövedelem hiányában a jogosultság kezdő napján érvényes garantált bérminimum 70 százaléka illeti meg hallgatói (diplomás) gyermekgondozási díjként a doktori (Phd) képzésben résztvevő kismamát.

dr. Radics Zsuzsanna tb-szakértő

Osztalék belépő tagnál

Egy kft.-nek négy tulajdonosa van, az alapítói okirat szerint a tulajdoni arányuk szerint jár nekik az osztalék is. 2015 második felében a korábbi tagok mellé belép egy ötödik tag. Az ötödik tag a szerződés szerint csak a 2015-ben keletkezett nyereségből részesülhet. 2013-2014-2015-ös évekre a kft. jóváhagyott osztalékot, amelynek kifizetése folyamatosan, részletekben történik. Jelenleg a korábbi négy tulajdonosnak még nem került kifizetésre a 2014-es osztalék nagy része. Az osztalék kifizetésével kapcsolatosan érdeklődöm (Ptk. illetve számviteli törvényi szempontjából): 1. Ha most szeretnének osztalékot kifizetni, mi a helyes eljárási sorrend? A kifizetéseknél figyelemmel kell-e lenni a keletkezés sorrendjére? 2. Az egyes kifizetéseknél a tagok megállapodhatnak-e abban, hogy az egyes tagoknak juttatott kifizetések időpontja eltérő? (Tehát az egyik tag megkapja októberben, további három pedig novemberben kap a 2014-es osztalékból.) 3. Milyen korlátozó rendelkezés van arra vonatkozóan, hogy a 2015-ben felosztott nyereségből az új tag most októberben részesül, míg a korábbi négy tag a korábbi év osztalékát kapja meg. 4. A fentiek esetében felmerülhet-e a Ptk. 3:187. §-ában kikötött tilalom?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Az első három kérdésre válaszolva, az új Ptk. 6:46 §-a szabadságot enged a jogosultnak, hogy egyetelmű módon meghatározza több tartozás esetén, hogy ha a neki tartozó fél nem tudja minden tartozását egyben kiegyenlíteni, akkor a kifizetett rész melyik tartozásra számolandó el. Ennek analógiájára a ki nem fizetett osztalék kifizetési sorrendjéről és dátumairól is határozhatnak a tagok, ha akaratuk egyértelműen kinyilvánított és

felismerhető. (A számvitelben értelemszerűen érdemes külön főkönyvi számlákon vagy analitikában vezetni az egyes évek jóváhagyott és már kifizetett tételeit.)

Meg kell azért jegyezni, hogy az osztalék jóváhagyásáról szóló döntéseknél nem csak a számviteli értelemben meglévő osztalék lehetőségeire kellene figyelemmel lenni, hanem a likviditásra is. Valamint az osztalék jóváhagyásáról szóló jegyzőkönyvben célszerű és szokásos a kifizetés időpontjáról is rendelkezni. Továbbá tudni kell, hogy a Ptk. 6:22 §-a alapján a követelések 5 év alatt évülnek el – az elévülési időt az előbb említett döntésben meghatározott kifizetési időponttól kell számítani. Lehetőség van írásban az elévülési idő megváltoztatására, illetve az elévülés nyugszik (Ptk. 6:24 §) legfeljebb 1 évig, ha a jogosult azt nem tudja érvényesíteni, mert például a társaságnak nem volt pénze a kifizetésre.

A negyedik kérdést illetően: a behivatkozott jogszabályi hely a társasági szerződés olyan kikötéséről beszél, mely az osztalék jóváhagyására határozza meg kedvezőbb előírásokat, mint amit a jogszabály megenged. A jóváhagyott osztalék „fizikai kifizetése” nem társasági szerződés kérdése, maga a kifizetés rendjének, időpontjának meghatározása annak nem kötelező eleme (bár természetesen bele lehet foglalni, miszerint például a mérleg jóváhagyásával egyidejűleg jóváhagyott osztalékot beadást követő x napon belül ki kell fizetni).

**Hunyadné Szűts Veronika
igazságügyi adó- és járulékszaktő**

Készpénzforgalom jelentése

Hogyan kell értelmezni az 1,5 millió forintos készpénzforgalmi korlátot és annak jelentési kötelezettségét? Ha külön szerződések vannak, mentesülünk-e a jelentési kötelezettség alól? Hány napon belül, és kell-e mindkét félnek jelenteni a készpénzforgalmat?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

A fentiek szerinti kérdésre hivatkozással az alábbiakról tájékoztatom. Felhívom szíves figyelmét, hogy a kérdésben szereplő problémára csak a tényállás teljeskörű ismerete mellett adható egzakt válasz.

Az Art. 17. § (9) bekezdése szerint a készpénzfizetés napjától számított 15 napon belül az állami adó- és vámhatósághoz a vevőnek, a szolgáltatási igénybe vevőjének – a vállalkozási tevékenységet nem folytató magánszemélyek kivételével – be kell jelentenie

a) a kapcsolt vállalkozások között létre-

jött, egymillió forintot meghaladó értékben teljesített készpénzszolgáltatást,

b) egyéb esetben a kétmillió forintot meghaladó értékben teljesített készpénzszolgáltatást.

A fenti jogszabályi hivatkozást alapul véve a bejelentési kötelezettségnek a készpénzfizetés napjától számítva 15 napon belül kell a vevőnek eleget tenni a fenti feltételek megvalósulása esetén.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 38. § (3a) bekezdése szerint pénzforgalmi számla nyitására kötelezett adózó adóköteles tevékenysége keretében más, pénzforgalmi számla nyitására kötelezett adózónak a vele vagy más jogalannyal kötött szerződés alapján, az abban meghatározott szolgáltatás vagy termékértékesítés – általános forgalmi adó felszámítása esetén az általános forgalmi adóval növelt – ellenértékeként, szerződésenként egy naptári hónapban legfeljebb 1,5 millió forint összegben teljesíthet készpénzszolgáltatást.

A NAV 2003/2013. számú útmutatója szerint az, hogy több, pénzben kifejezhető ellenértékkel rendelkező szolgáltatás nyújtása mennyiben tekinthető egy szerződésnek, az eset összes körülménye alapján állapítható meg. Ha a különböző jogügyleteket egymásra tekintettel valósítják meg, azok gazdasági céljukat tekintve vagy a szerződéskötés körülményeit figyelembe véve szerződéses egységet mutatnak, úgy a készpénzfizetési korlátozás szempontjából egy szerződésként kell figyelembe venni.

dr. Verbai Tamás
jogász, HÍD Adószakértő
és Pénzügyi Tanácsadó Zrt.

Közösségen belüli beszerzés

Egy kft., amely áfaalany, Franciaországból hoz be ruhákat. Közösségi adószáma van, így a francia fél áfamentesen számlázott, a kft. az áfabevallásába befizetendő és a visszaigényelendő oldalra is beállította. A kft. később kilépett az áfa alól, alanyi

adómentességet választott (az adószáma is 2 helyett 1 lett). A francia partnerrel ezt a változást nem közölték, így a francia cég továbbra is áfa nélkül a közösségi adószámot feltüntetve számlázott a kft.-nek. Ezzel kapcsolatos kérdéseim: 1. Be kell-e vallania (önellenőrzéssel) és befizetnie a kft.-nek az áfát? (Visszaigényelni már nem tudja, mivel alanyi adómentes.) 2. Hogyan kellett volna helyesen eljárnia, amikor alanyi adómentes lett, hogy ez a helyzet ne alakuljon ki? 3. Milyen esetben lehet alkalmazni a 10 ezer eurós áfamentességi értékhatárt?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA

Mindenekelőtt szükséges előre bocsátani, hogy a kérdésekben szereplő felvetésre csak a tényállás, az ügyletre vonatkozó részletek és a szerződés ismeretében adható körültekintő válasz.

A kérdéses ügyletet meglátásom szerint közösségi beszerzésként szükséges lekezelni. Önellenőrzés csak akkor lehetséges, ha a teljesítés időpontját magába foglaló bevallási időszakban egyéb adóköteles ügylete is volt az alanyi adómentes adózónak és kellett áfabevallást benyújtania. Ha nem volt bevallási kötelezettsége az adott időszakra, akkor a bevallást szükséges mielőbb pótolni, önellenőrzés nem lehetséges. Levonási jogot nem érvényesíthet az ügylettel kapcsolatban.

Amennyiben az adózó nem adta volna meg a közösségi adószámát, akkor francia belföldi áfás ügyletként szerezhette volna be a termékeket, és ha a beszerzés a 10 ezer eurós értékhatár alatt volt, akkor az ügylet kapcsán nem lett volna Magyarországon adókötelezettsége.

A 10 ezer euró áfamentességi határ a következőkre érvényes

„20. § (1) A 19. § a) pontjától eltérően nem kell adót fizetni: ...

d) olyan termék Közösségen belüli beszerzése esetében – ide nem értve az a)–c) pontokban említett eseteket, valamint a 19. § b) és c) pontjában említett termékek Közösségen belüli beszerzését –, amelynek beszerzője

da) ilyen minőségében mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalanyként [197. § (1) bekezdése] jár el; vagy

db) olyan adóalany, aki (amely) kizárólag olyan termékértékesítést és szolgáltatásnyújtást teljesít, amelyhez kapcsolódóan adólevonási jog nem illeti meg, ideértve azt is, aki (amely) alanyi adómentességben részesül; vagy

dc) nem adóalany jogi személy.

(2) Az (1) bekezdés d) pontja abban az esetben alkalmazható, ha

a) az adott naptári évben a d) pontban említett termékek Közösségen belüli beszerzése ellenértékének – adó nélkül számított és éves szinten göngyöltített – összege nem haladja meg a 10 000 eurónak megfelelő pénzüsszeget, és

b) az a) pontban említett feltétel az adott naptári évet megelőző naptári évre is teljesült, feltéve, hogy ilyen beszerzések ténylegesen történtek.

(3) A (2) bekezdés a) pontjában említett felső értékhatárba a Közösség azon tagállamaiban megtérített vagy megtérítendő ellenérték számít, amelyekben a termék a küldeménykénti feladásakor vagy a fuvarozás megkezdésekor volt.”

Ezen opció alkalmazása a jogosult adóalany választása nyomán lehetséges.

Ugyanakkor a hozzáadottértékadó-végrehajtási rendelet (282/2011/EU rendelet) 4. cikke értelmében „ha azonban ez az adóalany ezen héa-azonosító számot valamely Közösségen belüli termékbeszerzés tekintetében közli az értékesítővel, akkor úgy kell tekinteni, hogy élt az említett irányelv [2006/112/EK] 3. cikkének (3) bekezdésében meghatározott választási lehetőséggel.”

Ez utóbbiból kifolyólag az adóalany a rendelet értelmében élt választási lehetőséggel, és nem választotta a 10 ezer euró alatti beszerzésekre nyitva álló opciót, így meglátásom szerint közösségi beszerzései után adókötelezettsége keletkezik Magyarországon.

Bartha Katalin
okleveles adószakértő
InterTax Pro Kft.